

► Hoolduslõikuse käigus lõigatakse sobiva külgoksa või tüveni murdunud või ebasobivalt kasvanud oksad.

Foto: Maris Ojasuu

Puu ootab lõikust

Üldiselt soovitatakse suuremat hoolduslõikust puu esimese 25 eluaasta vältel: noorel puul kasvavad lõikehaavad kenasti kinni.

“Puude kodus metsas nad toetavad teineteist. Koos kasvatakse, konkureeritakse valguse pärast, toimub loomulik laasumine. Avalikus ruumis ja koduaias kasvavad puud vajavad aga regulaarset hoolduslõikust,” paneb südamele arborist Heiki Hanso. “Noorte puude võrsid kujundatakse, vanemate puude puhul aitab hoolduslõikus nende eluga pikendada.”

Üldiselt soovitatakse suuremat kujunduslõikust puu esimese 25 eluaasta vältel: noorel puul kasvavad lõikehaavad kenasti kinni.

Kuigi vastavalt puu funktsioonile lõigatakse puud pisut erinevalt, on hoolduslõikuse põhitõed siiski üsna sarnased. Kindlasti tuleb eemaldada surnud oksad,

vastasel korral hakkab mädanik oksa juurest tüve sisse minema.

Hoolduslõikuse käigus lõigatakse sobiva külgoksa või tüveni ka murdunud oksad ning eemaldatakse vesivõsud. “Vesivõsud kinnituvad halvasti ja kui nad suureks kasvades murduvad, siis nad rikuvad rebenedes puu tüve,” hoiatab Hanso. “Vesivõsud pole head ei vilja-ega ka hoo- vipuudele. Kui need on veel pisikesed, saab nad ka käega tõmmates, mitte lõigates eemaldada”. Lõigates lõikame rakud pooleks ja puit sureb, sest niisugune teguviis tekitab rohkelt uusi vesivõsusi. Tõmmates rebime rakud üksteisest lahti, elus rakud saavad paranema hakata ja vesivõsusi tekib vähem.

ÄP TASUB TEADA

Hoolduslõikus aitab

- surnud okste eemaldamine
- murdunud okste lõikamine
- vesivõsude eemaldamine
- viljapuude alla kasvanud okste eemaldamine
- risti-rästi kokkupuutes olevate okste harvendamine
- konkureeriva ladva eemaldamine
- paralleelsete okste puhul võib eemaldada sisemise, varjus kasvava oksa
- lisainfot vaata www.arborest.ee

Oluline on ka risti-rästi kasvanud okste eemaldamine. “Viljapuude kärpimisel eemaldatakse tavaliselt

ka allapoole kasvavad oksad. Oluline on tagada piisav õhu juurdepääs okstele, see soodustab õiepungade teket ning parandab valmivate viljade kvaliteeti. “Hoolduslõikuse käigus eemaldatakse kindlasti konkureeriv latv, raskemate okstega puu puhul kipub V-kujuline kahvelharu murduma,” räägib Hanso.

Mehe kinnitusel kehtib viljapuude puhul reegel, et üldiselt tasub neid kindlasti lõigata, ka vigasid on võimalik järgmise hoolduslõikusega parandada. Suurte põlispuude puhul oskamatult saega ringikäimine on aga kurjast: põlispuu väärtust ei saa rahas mõõta ja oskamatu lõikamine rikub puu jäädavalt.

Liivi Tamm